

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Elżbieta Karska

w sprawie z protestu S. W.,
przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego,
przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji
Wyborczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 listopada 2023 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 24 października 2023 r. S. W. (dalej: „Skarżąca”) wniosła do Sądu
Najwyższego protest przeciwko ważności referendum przeprowadzonego 15
października 2023 r. W uzasadnieniu protestu Skarżąca stwierdziła, że w jej ocenie
zostało popełnione przestępstwo stypizowane w art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 250 k.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zasady wnoszenia protestów przeciwko ważności referendum
ogólnokrajowego określa ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o referendum
ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej: „u.r.o.”).

Zgodnie z art. 33 ust. 1 tej ustawy, przeciwko ważności referendum może być wniesiony protest ze względu na zarzut dopuszczenia się przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenia przepisów ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum. Stosownie do art. 34 ust. 2 u.r.o. do warunków i trybu wnoszenia protestu oraz sposobu jego rozpatrywania i trybu podejmowania uchwały w tej sprawie przez Sąd Najwyższy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”). W myśl art. 241 § 3 k.wyb., wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Przedmiotem zarzutów, jak wskazano wyżej, może być dopuszczenie się przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenie przepisów ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum.

Podnoszonych przez Skarżącą okoliczności nie można zakwalifikować w żadnej z dwóch kategorii naruszeń prawa, opisanych w art. 33 ust. 1 u.r.o. Prawo do wniesienia protestu przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego nie oznacza, że wnoszący protest może kwestionować cokolwiek, co wiązałoby się z tym referendum, lecz powinien sformułować zarzuty oraz przedstawić dowody, na których zarzuty opiera, przy czym powinny być to zarzuty w zakresie wynikającym z art. 33 ust. 1 u.r.o. Przedmiotem zarzutów przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego może być albo dopuszczenie się przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenie przepisów ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum. Z uzasadnienia protestu wynika tymczasem, że Skarżąca kwestionuje sposób wydawania kart do głosowania, co w jej ocenie stanowi przestępstwo stypizowane w art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 250 k.k. Zarzut naruszenia przepisów k.wyb., o którym mowa w art. 241 § 3 k.wyb. nie może jednak sprowadzać się do wskazania numeru artykułu k.k. Polega on bowiem na konieczności wskazania, że zarzucane przestępstwo (naruszenie prawa) miało wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników referendum. Podnoszone przez Skarżącą okoliczności nie mieszczą się zatem w ustawowo wytyczonych granicach, co czyni protest niedopuszczalnym.

Zgodnie z art. 34 ust. 2 u.r.o. w zw. z 243 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest niespełniający warunków określonych w art. 33 ust. 1 u.r.o., co dotyczy także protestu, który wykracza poza przewidziany tą ustawą przedmiot i granice protestu.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[SOP]

[ms]